Znanost i znanstvena metoda

Dario Sambunjak dr. med.

Croatian Medical Journal Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

ZNANOST

Nomotetička

Idiografička

Usmjerena na:

- opće, univerzalno
- utvrđivanje zakonitosti
- "objektivne" pojave

Usmjerena na:

- pojedinačno, specifično
- tumačenje značenja
- "subjektivne" pojave

Prirodne znanosti

Inženjerske znanosti Društvene znanosti Humanističke znanosti

Što motivira znanstvenike?

"Formula znanosti"

$$S = f(Cg, r, t, e)$$

Cg – kognitivni resursi

r – ostali resursi

t – vrijeme

e – napor

Uloga znanosti

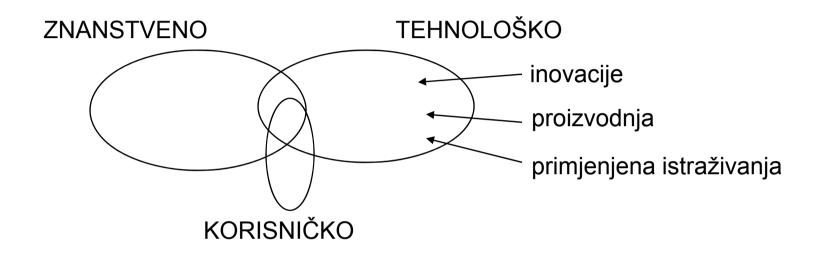
- Izvor znanja
- Obrazovna uloga
- Kulturna uloga
- Izvor blagostanja i sigurnosti

ISTRAŽIVANJE - proces stjecanja novog znanja

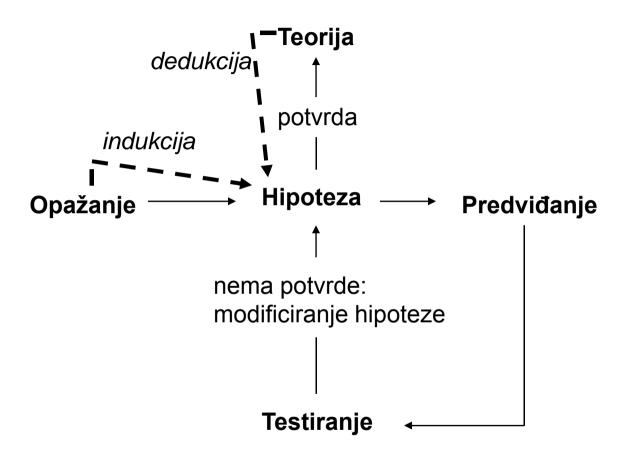
RAZVOJ – proces *primjene* znanja u svrhu stvaranja novih uređaja ili učinaka

Istraživačka uloga	Razvojna uloga	
Znanstvenik	Inženjer	
Povjesničar	Političar	
Psiholog	Psihoterapeut	
Fiziolog	Liječnik	
Lingvist	Prevoditelj	
Ekonomist	Investitor	
Filozof	Nastavnik	
Kibernetičar	Menadžer	

ZNANJE

istina	INTERES	korisnost, prikladnost, učinkovitost
teorijsko, apstrakcija	PROMIŠLJANJE	praktično, konkretizacija
zakona	UTVRĐIVANJE	pravila
neovisno	OVISNOST O KONTEKSTU	ovisno
dokazi	UTEMELJENJE	dokazi i razum
idealni	UVJETI	kompleksni
na problem	USMJERENOST	na rješenje

Hipoteza

- jasna i precizna
- jednostavna
- provjerljiva
- u skladu s postojećim znanjem

Teorija

- skup općih tvrdnji ili pretpostavki, objašnjenje određenog dijela stvarnosti
- temelji se na nizu opažanja i pokusa
- iz nje se mogu izvoditi hipoteze i predviđanja
- moguće ju je opovrgnuti, ali nikada dokazati

Metodologija vs. Metoda

 Metodologija – temeljna logika, filozofske pretpostavke metoda, pristup sustavnom rješavanju istraživačkog problema

 Metoda – načini, postupci i alati provođenja istraživanja

Tehnike – specifični aspekti metode

Provedba istraživanja

- svrha istraživanja
- vrsta istraživanja
- mjesto i vrijeme gdje će se istraživanje provesti
- vrsta podataka koji će se prikupljati
- oblikovanje uzorka
- postupci prikupljanja podataka
- postupci analize podataka
- način prikazivanja rezultata